

ВІРШ АДИ НЕГРІ В ПЕРЕКЛАДАХ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Валентин Мальцев

кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української літератури Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
v.maltsev@chnu.edu.ua

Італія в житті Лесі Українки відіграла особливу роль. Вона намагалася рятуватися від сухот у курортному Сан-Ремо. В одному з листів до рідних поетка писала: „Взагалі проти Австрії мені Італія, а надто Сан-Ремо, здається „дома”: тут і тепліше, і привітніше – і природа, і люди” [1, т. 11, с. 367]. Попри це, у її творчому доробкові зовсім мало поетичних перекладів з італійської. В академічному 12-томнику подано тільки три закінчені твори: переспів італійської народної пісні „Тебе не бачу, хоч вікно низенько...” та переклади двох віршів Ади Негрі „Кінець страйку” та „Смутної провесни, серед травиці...”. Ще до першої поїздки в Італію 1901 року, культура країни на Аппенінах вабила поетку. 1899 р. Леся написала статтю „Два напрямлення в новейшій італьянській літературі”, в якій порівняла творчість італійських поетів А. Негрі та Г. д'Аннунціо. Поміж іншим, стаття цінна ще й тим, що містить згадку, так би мовити, із творчої лабораторії перекладачів із італійської: „Простота складу взагалі не в традиціях італійської літератури, і перекладачі інших націй зазвичай бувають змушені дещо згладжувати риторичність італійських оригіналів” [1, т. 11, с. 31]. У статті подано переклади російською мовою кількох уривків творів італійської поетки, здійснених, безсумнівно, саме для цієї статті. Якщо порівнювати ці уривки з перекладами двох поезій А. Негрі українською, то впадає в око, що, працюючи з віршами, Леся створює переклади, які мають власну художню вартість уже й як явища української літератури. Вона добре дотримується принципу еквіритмічності (зберігає метрико-ритмічний малюнок оригіналів, наскільки взагалі можливо передати ритміку італійської силабіки українською силабо-тонікою), еквілінерності, доволі точно передає зміст. В уривках же, що увійшли до статті, для перекладачки головним було передати ідейно-проблемний рівень італійських оригіналів, а тому в деяких із них принципи поетичного перекладу

